Nr. 104. Poznań, poniedziałek 12. września 1927. IX. Rok.

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na wrzesień 1927 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji: 4.— złote. Na pocztach 4.19 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 4.70 złote. Pod opaską za granicę (oprócz Gdańska): 6.— złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 35 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 40 groszy. Zagranicą 50 groszy.

Redakcja, Administracja, Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO": Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
Drukarnia: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: Konto P. K. O. 206377. Bank Handlowy w Warszawie Oddział w Poznaniu. Bank Przemysłowców Poznań. Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 20 gr. od miejsca milimetr (strona czterołamowa) W tekście zaś lub przed tekstem: 66 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa) OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 50 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia —

Masa drzewna w przemyśle papierniczym w Niemczech.

Do ważniejszych odbiorców drewna w Europie należą Niemcy. Wystarczy przejrzeć „Statystyczny Rocznik Niemiec" z 1926 r., żeby ujawnić, że gospodarka tego kraju odradza się dość intensywnie. W związku z wzrostem przemysłu papierniczego, rozwija się tam również wyrób chemiczny i mechaniczny. miazgi drzewnej. Ilość wytworzonej miazgi drzewnej, osuszonej powietrzem, wykazywała (w tonnach): w 1896 r. — 250 tys., w 1913 r. — 674 tys., w 1924 r. — 563 tys. Liczba fabryk i zakładów wyrabiających celulozę i miazgę drzewną, określała się statystycznie: w 1852 r. — 2; 1895 r. — 580; 1908 r. — 714; i w 1921/22 r. — 923. Fabryki i zakłady te rozrzucone są po całym kraju w ilości nieproporcjonalnej do poszczególnych prowincji, i tak w południowej połaci kraju znajduje się ich 760, natomiast na Północy zaledwie 163. W stosunku do oddzielnych prowincji Rzeszy, przedsiębiorstwa te rozmieszczone są w następujący sposób:

(tabl. 1)

	Zakłady mechan. miazgi drzewnej	Fabryki celulozy	Razem
Południowe Niemcy			
Saksonja	441	21	462
Bawarja	78	12	90
Badenja	24	5	29
Wirtenbergja	26	4	30
Turyngja	16	3	19
G. Śląsk (er. Niem.	121	9	130
	706	54	760
Północne Niemcy			
Prusy (prowincje)			
a) Płn. wschodn.	23	18	41
b) Hannower	19	3	22
c) Hessen-Nassau	3	4	7
d) Hohenzollern	4	1	5
e) Saska	12	2	14
f) Szlezwig-Holsztein	1	—	1
g) Westfalja i Nadrenja	36	10	46
h) Braunszweig	16	—	16
i) Meklenburg	—	2	2
j) Anhalt	9	—	9
	123	40	163

Wykazana nierówność rozmieszczenia tych przedsiębiorstw tłumaczy się przedewszystkiem warunkami zalesienia kraju. W południowych prowincjach Niemiec przeważają lasy jodłowe i tam że znajdują się źródła taniej energji wodnej. Leśne tereny Niemiec po Traktacie Wersalskim zajmują obszar około 12701 tys. ha., podczas gdy w północnej części Niemiec przestrzenie lasów jodłowych obejmują 11,3 proc. (Prusy). W południowych Niemczech obszary zalesione jodłą, zajmują przestrzeń w stosunku do innych rodzaji drzew od 32,6% (Badenja) do 53,9% (Saksonja). Większość fabryk oraz zakładów przemysłowych (gałąź przemysłu papierniczego) na południu Niemiec nie leży na szlakach wielkich dróg wodnych, wobec czego używa się tam do przeróbki miejscowy surowiec.

Tem się tłomaczy, że fabryki owe nie mogły należycie rozwinąć się i pozostały nadal jako przedsiębiorstwa o średnich rozmiarach. Wyjątek stanowi tylko wielka fabryka firmy „Aschaffenburg" w płn.-zach. części Bawarji, która zaopatruje się, jak również i inne większe przedsiębiorstwa, (Waldhoff, Koholit, Feldmühle i Reisholz) leżące na szlakach dróg wodnych i morskich wybrzeżach, przeważnie, jeśli nie wyłącznie, zagranicznym materjałem leśnym. Należy zaznaczyć, że firma „Aschaffenburg", oprócz wspomnianej fabryki w Bawarji, posiada jeszcze jedną w Kłajpedzie. Nieda się ująć statystycznie ogólną ilość masy drzewnej potrzebnej niemieckiemu przemysłowi rocznie na wyroby papiernicze i do fabrykacji celulozy. Cyfry te można osiągnąć tylko w przybliżeniu. Jak wiadomo w 1913 r. dla przemysłu papierniczego i celulozy było użyte około 6,5 miljonów metrów sześciennych błonnikowej masy drzewnej (celulozę). Przyjąwszy pod uwagę, że w 1913 roku 2.570 tys. metrów sześciennych drewna sprowadzały Niemcy z innych krajów, wykaże się, że z resursów krajowych było użyte ca 4 milj. m^3 papierówki (papierholz).

W 1925 r. import drewna zwiększył się prawie wdwójnasób, względem zaś krajowego surowca przerobionego w przemyśle papierniczym, to ilość jego nie jest dakładnie ustaloną. Wnioskując z wzmożonego eksportu wyrobów papierowych, przemysłowcy niemieccy w 1925 r. powiększyli znacznie produkcję papieru w stosunku do lat przedwojennych, jak wskazują cyfry statystyczne w 1913 r. wywóz określał się na 241,7 tys. tonn, a w 1925 r. na 644,5 tys. tonn. Ilość importowanego do Niemiec drewna dla przemysłu papierniczego wykazuje tabl. 2.

(tabl. 2.)

	1913 r.	1922 r.	1923 r.	1924 r.	1925 r.	1926 r. I półrocze
W tysiącach m^3	2.570	1.705	3.115	2.940	4.280	1.070
W tysiącach tonn.	1.285	853	1.558	1.470	2.140	535

Przed wojną Austrja dostarczała materjału leśnego fabrykantom południowych Niemiec, a w ostatnich latach rolę tą przejęły Czechy. Przez stację kolejową Teczyn odchodzą transporty drewna do Saksonji i po części na Śląsk niemiecki, a przez stację Eger (Eher?), względnie spławem po rzece Chołdanie, następnie Elbą — do Drezna. Import ten zasila prowincje środkowych Niemiec oraz północną część Bawarji. Po roku 1925 największym dostawcą materjałów dla wyrobu papieru niemieckim fabrykom i zakładom przemysłowym, była również Czechosłowacja. Mając u siebie zaledwie 174 fabryk produkujących miazgę drzewną i celulozę, Czechosłowacja chętnie dostarczała swemu sąsiadowi drewna, zwłaszcza będąc w posiadaniu dużej ilości jodły nadpsutej przez „mniszkę". Niemcy za ten czas prawdopodobnie nagromadziły u siebie większe zapasy błonnikowej masy drzewnej, wobec czego już w 1926 r. ceny na ten materjał, sprowadzany z Czechosłowacji, spadły. Po walce o opanowanie rynku drzewnego w Niemczech, dominujące miejsce zajęła Polska, która mając olbrzymie wpływy na rynku leśnym we Wschodnich Prusach, opanowała rynki w prowincjach Saskich. Drugim najpoważniejszym dostawcą materjału leśnego do Niemiec jest Finlandja. Prowadząc handel o wielkich rozmiarach w portach niemieckich nad Bałtykiem, Finlandja spławia swe transporty (brusów) w głąb Niemiec po Renie, bez względu na wynikające stąd znaczne koszta przeładowania ich w Rotterdamie. Wogóle należy zaznaczyć, że Ren służy dla spławów leśnych jako dogodna arterja, dzstarczająca materjał leśny odnośnym fabrykom w Westfalji, Nadrenji i Badenji. Oprócz drewna w surowym stanie, Niemcy sprowadzają z zagranicy dla swych papierni również miazgę drzewną. W 1925 r. sprowadzono tam około 115157 tonn miazgi drzewnej, która to ilość odpowiada 200 tys. tonnom drewna surowego, czyli przeszło 10°/₀ ogólnego importu drewna w 1925 r. (2.140 tys. tonn).

Jakie perspektywy posiada przemysł papierniczy w Niemczech? Eksport papieru oraz wyroby z niego, systematycznie wzrasta, przyczem, mimo zwykłego wywozu dla handlu, Niemcy zobowiązane są w przeciągu najbliższych lat dostarczać Francji wyroby przemysłu papierniczego na pokrycie długów reparacyjnych. W bieżącym roku będą musiały Niemcy dostarczyć Francji 50000 tonn papieru. Wobec tego należy przewidywać, że w miarę zwiększenia produkcji papieru w Niemczech wyłoni się zrozumiała potrzeba wzmożenia importu drewna i prawdopodobnie celulozy oraz miazgi drzewnej jako półfabrykatów. W latach przedwojennych pierwsze miejsce w eksporcie drzewnym do Niemiec zajmowała Rosja. W 1913 r. dostarczyła ona rynkom niemieckim prawie 72°/₀ całego zapotrzebowania masy drzewnej dla wyrobu celulozy. Statystyka wykazuje (tabl. 2), że Niemcy, zwiększywszy zapotrzebowanie drewna, przekraczając przedwojenny import w 1923 r., czerpały surowiec ze wschodnich rynków zaledwie w granicach 59—61,54°/₀ w latach 1922—1925. W porównaniu do lat przedwojennych (72°/₀) daje się zauważyć pewne zmniejszenie popytu, a tłómaczy się to wyłącznie dużą podażą surowca leśnego z Czechosłowacji, lecz nadmiar zapasów jej obecnie został wyczerpany i Niemcy skierowały swe zapotrzebowania do Polski i Finlandji. Należy obawiać się, że wzmożony eksport drewna polskiego za granicę może przyczynić się do wyczerpania naszego drzewostanu we wschodnich województwach, który według orzeczeń fachowców może zasilać zwiększone zapotrzebowanie zagranicznych rynków drzewnych w materjał surowy na przeciąg 5—7 lat. Co się dotyczy Finlandji, gdzie flora leśna jest stosunkowo bogatszą, należy przypuszczać, że tamtejsi przemysłowcy, mają na względzie własne zapotrzebowanie, które już w 1926 r. znacznie się wzmogło, nie dopuszczą do eksportu krajowego drewna za granicę.

Zarys I.

Jak należy prawidłowo wykorzystać okrągłe piły?

(Dokończenie).

Tak ustawiona tarcza piły nie umieści się swobodnie w miejscu przepiłowanem i piłowane drzewo będzie naciskało z jednej strony na średnią część tarczy, co

ZBIGNIEW HRYNIEWIECKI.

Zwyczaje handlowe w handlu drzewem.

(Ciąg dalszy)

§ 7.

Z chwilą zawiadomienia oferenta o zatwierdzeniu jego nadaży, przechodzi odpowiedzialność za ubytek, lub pogorszenie się drewna na kupującego.

§ 8.

Skarb Państwa nie bierze odpowiedzialności za wykazane w poszczególnych losach ilości i miary, jakoteż za jakość sprzedanego drewna. Kupujący nie ma również prawa zaczepiać umowy z powodu ewentualnych omyłek, co do miary, ilości, jakości i położenia sprzedanego materjału.

§ 9.

Należytość jest płatna w przeciągu 14 dni po zawiadomieniu nabywcy drewna przez nadleśniczego, ewentualnie przez Dyrekcję Lasów Państwowych o zatwierdzeniu wyniku submisji przez Dyrekcję Lasów Państwowych, przyczem miarodajną jest data stempla pocztowego nadawczego do interesowanego.

Odsetki za zwłokę pobierać się będzie w wysokości stopy procentowej Banku Polskiego ustalonej dla kredytu lombardowego w dniu uregulowania należności.

Ponadto przysługuje Skarbowi Państwa prawo, w razie niepunktualnego zapłacenia ceny kupna, bez wszelkiego dalszego zawezwania, zagrożenia, lub zawiadomienia kupca, według jednostronnego uznania, albo odstąpić od umowy i sprzedanem drewnem dowolnie rozporządzić, albo niezapłaconą należytość za drewno, wzgl. zaległy zadatek, po doliczeniu ewentualnych odsetek zwłoki ściągnąć od kupującego w drodze przymusowego postępowania administracyjnego, albo w końcu sprzedane drewno każdego czasu na koszt i odpowiedzialność kupującego i na jego rachunek sprzedać ponownie w drodze publicznego przetargu przez Nadleśnictwo i w ten sposób pokryć wszelkie swoje żądania. O ile przy takiej sprzedaży uzyskałby Skarb Państwa wyższe ceny, przysługuje ewentualna nadwyżka Skarbowi Państwa, a pierwotny nabywca drewna nie może sobie do takowej rościć żadnych pretensji.

Jeżeli uzyskana tym sposobem suma nie wystarczy na pokrycie pretensji Skarbu Państwa, oraz na zapłacenie kosztów przetargu, winien pierwotny nabywca drewna niedobór ten dopłacić i to w przeciągu do 14 dni od daty wysłania odnośnego wezwania ze strony Dyrekcji Lasów Państwowych, lub odnośnej Kasy Leśnej, w przeciwnym razie sumę tę ściągnie się w drodze przymusowego postępowania administracyjnego, albo zwykłego postępowania sądowego.

Ceny kupna w wysokości 5.000 złotych i powyżej za drewno zakupione w jednem Nadleśnictwie, można wpłacić wprost do P. K. O. Poznań na konto Nr. 206 877 Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy z równo-

spowoduje odchylenie się jej. Natomiast nacisk drzewa na tarczę wywoła ogrzanie się jej i większe rozszerzenie się średniej części piły, które ostatecznie uniemożliwi dalsze piłowanie. Jeżeli więc piła podczas pracy posiada skłonność do skrzywienia linji piłowania, to bezpośrednim powodem tego jest zbyt duża niemożność rozszerzania się średniej jej części, wobec czego zewnętrzna obręcz, chociaż by naciągnięta była pod wpływem siły ośrodkowej, nie dopuści do wyrównania się naciągnięcia się wewnętrznej części tarczy piły. Jeżeli zaś piła posiada skłonność do zygzakowatych przepileń pomimo pozornie równego biegu w wolnem okręcaniu się, zaczyna ciąć dostawiane drzewo krzywą linją, — to fakt taki wykazuje, że słabość rozszerzania się wewnętrznej części piły jest niewystarczającą i że z tej przyczyny zewnętrzna część piły rozszerzając się dzięki działaniu siły ośrodkowej, niedostatecznie rozciągnęła się wskutek tego, że ją niedopuściła wewnętrzna część tarczy. Wynika stąd, że układ naprężeń w tarczy piły ulega zmianie w miarę zwiększenia ilości obrotów, przyczem u piły, która posiada potrzebną „pierwotną słabość rozszerzania się" średniej części, naciągnięcie zewnętrznej części i wyrównanie się wewnętrznej otrzymuje się wyłącznie przy osiągnięciu określonej ilości obrotów. Im większą byłaby „pierwotna słabość rozszerzania się" średniej części piły, tem większą ilość obrotów trzeba jej udzielić, żeby osiągnąć podczas jej pracy takiego naciągnięcia, któreby zabezpieczyło prewidłowość cięcia i równomierne zużycie siły obrotu przy pracy. Natomiast w praktycznem zastosowaniu, zmiana, mająca szerokie ograniczenia co do ilości obrotów piły, zastosowane do naciągnięcia jej, staje się oczywiście niemożliwą, ponieważ przedewszystkiem wpłynęłoby to na utrudnienie przy dostosowaniu materjału do warsztatu jak również podlegałoby pewnemu ryzyku, co do wytrzymałości piły przy zbyt zwiększonej ilości obrotów tarczy. Dlatego też firmy, wytwarzające okrągłe piły, żądają zawsze żeby przy zamówieniu nadmieniano dla jakiej ilości obrotów ma służyć nadmieniona piła. Odpowiednio do wykazanej w zamówieniu ilości obrotów, firmy informują swych odbiorców o „pierwotnej słabości rozszerzania się" średniej części żądanej piły. Defekty (zygzagowata linja) cięcia drzewa okrągłą piłą, są powodowane wyżej przytoczonemi przyczynami. W praktycznem zastosowaniu mogą one być ujawnione w sposób następujący: jeśli zauważymy, że piła w wolnych obrotach (nie obciążona drzewem) tnie zygzagiem, należy wówczas użyć dwa kawałki twardego drzewa lub skóry, które przyciska się równomiernie do tarczy piły z obu stron w pobliżu średniej jej części. Wskutek wzrastającego tarcia średnia część piły ogrzewa się i w konsekwencji tego rozszerza się, co nie przeszkadza rozciągnięciu się zewnętrznej obręczy. Takim sposobem w okrślonem miejscu ogrzana piła na 60° — 70° może zacząć pracę bez zarzutu. Jeśli zaś, prowadząc dalsze eksperymenta nad okrągłą piłą o zygzagowatem cięciu, wywołamy ogrzanie się wspomnianym sposobem nie wewnętrzną część lecz zewnętrzną, wówczas piłowanie staje się wogóle niemożliwem. Drugim zasadniczym defektem okrągłej piły jest zacinanie drzewa w tą lub inną stronę. Doświadczenie wykazuje, że taka piła jeśli jest ona symetryczną, niepogiętą i przepisowo umieszczoną na osi, jeśli zatem zewnętrzną część tarczy trochę ogrzać przez tarcie (w pobliżu obsady zębów), wówczas piła zacznie dobrze pracować, a to z tego powodu, że od ogrzania się zewnętrzna jej obręcz rozszerzy się i da możność średniej części tarczy odpowiednio rozciągnąć się i przyjąć pozycję w płaszczyźnie pionowej w stosunku do osi obracania się. Gdy piła posiada „zacięcie" i gdy ogrzewaną jest średnia jej część podczas piłowania, wówczas wpływa to ujemnie na bieg i wydajność pracy. Wyłożone wskazówki oparte na doświadczeniu, dostatecznie tłumaczą co jest wymaganem od piły w stosunku do układu wewnętrznych naprężeń. Niektóre firmy zagraniczne, które fabrykują takie piły, posiadają odnośne instrukcje w których dokładnie streszcza się jak osięgnąć w praktyce potrzebny układ naprężeń i na co należy zwrócić szczególną uwagę przy eksploatacji okrągłych pił.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

STOSUNKI POLSKO-NIEMIECKIE.

Co teraz będzie? Takie pytanie stawia sobie każdy zainteresowany handlem polsko-niemieckim. Sprawa mającego nastąpić utrudnienia wywozu surowca z Polski wywołuje coraz to żywsze komentarze

---

czesnem podaniem, jakiego nadleśnictwa i jakiego drewna (termin przetargu) wpłata dotyczy.

O tem winien kupujący zawiadomić natychmiast Dyrekcję Lasów Państwowych.

§ 10.

Przy udzielaniu kredytów będą przestrzegane następujące warunki:

a) Kupiec pragnący korzystać z kredytu, winien to zaznaczyć w ofercie, wzgl. oświadczyć nadleśniczemu w dniu otwarcia ofert. Nadleśniczy winien to oświadczenie zapisać do protokółu. Ponadto winien kupujący stawić do Dyrekcji Lasów Państwowych wniosek o udzielenie kredytu.

b) Kredytu udzielać się będzie wyłącznie kupcom oraz firmom, które posiadają tartaki, lub zakłady przeróbki drewna w Polsce, o ile cena poszczególnego kupna przewyższać będzie 3.000 zł. i jeżeli nabywca złoży w Nadleśnictwie oświadczenie na piśmie o zobowiązaniu się do przetarcia tego drewna w kraju.

c) Kredyt jest bezprocentowy i nie może przekraczać 80 proc. należności.

d) Wniosek o kredyt winien być przedłożony Dyrekcji Lasów Państwowych do 14-tu dni od daty wysłania zawiadomienia o zatwierdzeniu sprzedaży i udokumentowany:

1. Pokwitowaniem Kasy Leśnej, względnie Kasy Dyrekcji na wpłacenie gotówkę 20 proc. należytości.
2. Doręczeniem na dłużną kwotę gwarancyj bankowych akceptowanych przez Ministerstwo Skarbu lub dowodami dokonanego wpisu hipotecznego w złotych w złocie na rzecz Skarbu Państwa w osobie Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy, na I. lub II. numerze hipoteki własnej nieruchomości nabywcy drewna. W ostatnim wypadku wysokość wpisu hipotecznego Nr. II., łącznie z Nr. I. nie może przewyższać 50 proc. szacunku nieruchomości dokonanego przez rzeczoznawcę sądowego.
3. Dołączeniem polisy asekuracyjnej na zabezpieczenie nieruchomości z klauzulą Tow. asekuracyjnego, że ubezpieczający ceduje swe prawa na Skarb Państwa w osobie Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

e) Termin dla uregulowania 80% kredytowanych należności ustala się następujące 30 proc. ceny kupna mogą być kredytowane w zależności od uznania Dyrekcji Lasów Państwowych na czas od 3 do 6 miesięcy, a resztę zaś w wysokości 50 proc. ogólnej należytości na czas od 6 do 9 miesięcy od daty zatwierdzenia submisji lub zawarcia umowy z tem jednak, że ostateczny termin wpłaty winien pozostać w granicach roku budżetowego t. j. do dnia . . . . 19 . .

(Ciąg dalszy nastąpi).

z strony niemieckiej, a ujmowanie przez niemieckie pisma fachowe tej ważnej, zarówno dla jednej jak i drugiej strony kwestji, jest rzeczowe. Tak np. pisze „Das Holz“ w Pösneck w nr. 103 m. i.:

Polska prasa codzienna spodziewa się rychłego podjęcia rokowań polsko-niemieckich. Również i po polskiej stronie niema zupełnego zadowolenia z wojny gospodarczej, ponieważ jej skutki są do pewnego stopnia ujemne. Polska znajduje się jednak o tyle w korzystniejszej pozycji, że jej ludność ma mniej wymagań i wobec tego zrezygnować może z towaru niemieckiego. Ludność polska chętnie kupuje towar niemiecki, nie jest jednak on dla niej warunkiem życiowym. Temsamem wojna gospodarcza rozwija się zupełnie po jej myśli, ponieważ po tamtej stronie granicy biało-czerwonej nie próżnowano i zaprowadzono niejedną inowację, która niebyłaby konieczną w razie normalnych stosunków polsko-niemieckich. Polska produkuje jeszcze zawsze surowce, dla których znajdzie łatwy zbyt.

Według wiadomości zasięgniętych przez nas w polskiem Ministerstwie Handlu stwierdzamy z naciskiem, że Polska całkiem nie myśli o zaprowadzeniu ceł dla zaostrzenia wojny gospodarczej z Niemcami, a rozchodzi się o to, by dźwignąć eksport materjału tartego, będącego w tym roku o 50 %, większym aniżeli w roku ubiegłym. Nie może być też mowy o zaostrzeniu walki, ponieważ przecież cena płacona przez Niemców jest lepszą aniżeli cena uzyskiwana za materjał tarty. Zresztą w Polsce traktuje się tę sprawę ściśle według zasad kupieckich. Nie mniej Rząd polski zdecydowany jest powziąć postanowienia, które początkowo przyniosą może straty, w przyszłości jednak muszą okazać się zbawiennemi.

Polskie miarodajne pismo „Rynek Drzewny“ po skrupulatnem zastanawianiu się nad tą sprawą przychodzi do dwóch bardzo znamiennych wniosków, a mianowicie: albo polski przemysł tartaczny dozna ochrony nawet za cenę pewnych ofiar, albo radykalne rozwiązanie drogą gospodarczo-politycznego porozumienia z Niemcami.

Do tych bardzo rozumnych i rzeczowych wywodów pisma niemieckiego nie potrzeba nic dodać, aby nie osłabić ich wrażenia.

Berliński „Holzmarkt“ pisze o „drzewnych“ nastrojach w Polsce co następuje:

Prawdopodobnie Rząd polski będzie na tyle mądry, że pozna się na tem, iż polski przemysł tartaczny forsuje swoje interesy przy obrabianiu kwestji wywozu surowca, dążąc do tego, by przy zakupie surowca kupcy niemieccy byli wykluczeni. Należy się tylko zastanowić nad tem, a zdaje się zupełnie jasnem, że polskim przemysłowcom tartacznym mniej chodzi o dobro ojczyzny jak o jego własne interesy.

Jesteśmy za usunięciem nieporozumień i bardzo nad tem ubolewamy, że po polskiej stronie kopie się nowy rów strzelecki. Nie jesteśmy jednak za tem, by zaraz z niemieckiej strony był odwet, a jeżeli miałoby cokolwiek nastąpić — a niema po temu wyraźnej przyczyny — nie należy wtedy czynić nierozumnych i przedwczesnych posunięć a naradzić się z udziałem poszkodowanych kupców. Tylko żadnych niespodzianek i żadnych sztuczek brawurowych. Jeżeli polska wyda swoje utrudnienia, mamy wówczas kilka tygodni czasu, aby się nad tem mądrze zastanowić, jaki atut należy wygrać, jeżeli strona przeciwna nie ma mieć lepszego.

Nieco dziwne są wywody „Holzmarktu“, jakoby naszemu przemysłowi tartacznemu chodziło mniej o dobro ojczyzny jak raczej o dobro własne. Rzecz jasna, że i nasz przemysł tartaczny jest egoistyczny z tą jednak różnicą, że jego samolubstwo więcej idzie po linji ogólno-polskich interesów gospodarczych aniżeli samolubstwo niemieckie, które się uwidacznia w chęci odbioru przeważnie surowca.

Sprawa jest istotnie bardzo poważna. **Polska pokrywa bowiem blisko 50% łącznego niemieckiego zapotrzebowania importowego w dziale drzewa, które niestety składa się do 80% z surowca**

Niezależnie od tych waśni i nieporozumień polsko-niemieckich, których w rzeczy samej niema, jak stwierdza pismo „Das Holz“, jest jeszcze jedna sprawa, zasługująca na poruszenie. Niebawem zbierze się niemiecka rada gospodarcza (Reichwirtschaftsrat) celem podjęcia obrad nad ustaleniem wysokości ceł. I dla nas ma ta sprawa dość poważne znaczenie, szczególnie o ile chodzi o cła na drzewo. Jesteśmy zainteresowani w tem, by cła drzewne zostały zniżone, co zresztą leży też i w interesie niemieckim. Obciążenie drewna szpilkowego w wysokości 12 fen, a materjału tartego 100 fen za centnar podwójny bez uwzględnienia obecnych specjalnych ceł bojowych na materjał tarty z Polski, które jednak nie będą obowiązywały wiecznie — oznaczałoby podrożenie drewna o 3,1% a materjału tartego o 10%. Do tego bezpośredniego podrożenia dochodzi jeszcze pośrednie w postaci opłat manipulacyjnych tak, że łączne obciążenie wynosi średnio jakieś 10%.

W naszym interesie leży oczywiście zniżenie ceł celem usprawnienia, jeżeli tak powiemy, naszego zbytu do Niemiec w jak największym stopniu. Tu nasze interesy idą najzupełniej równolegle z niemieckiemi i miejmy nadzieję, że Reichwirtschaftsrat przeprowadzi sanację, w zabagnionych przez wojnę celną stosunkach z Polską.

W. R.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Darzlubie D. L. P. Toruń.

Licytacja w dniu 5. września 1927 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	9.00	zł
Buk	szczapy opałowe	„	9.00	„
„	wałki opałowe	„	8 00	„
Olcha	szczapy opałowe	„	9.00	„
Brzoza	szczapy opałowe	„	8.04	„
„	wałki opałowe	„	7.00	„
Osika	szczapy opałowe	„	4.15	„
Sosna	szczapy opałowe	„	8.10	„
„	wałki opałowe	„	7.00	„
Świerk	szczapy opałowe	„	7.00	„

Leśnictwo Rewirowe Dwukoły D. L. P. Toruń.

Licytacja w dniu 5. września 1927 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	10.47	zł
„	wałki opałowe	„	10.00	„
Brzoza	szczapy opałowe	„	12.43	„
„	wałki opałowe	„	12.00	„
Lipa	szczapy opałowe	„	6.21	„
„	wałki opałowe	„	3.50	„
Osika	szczapy opałowe	„	6.67	„
Sosna	szczapy opałowe	„	13.48	„
„	wałki opałowe	„	8.52	„

Nadleśnictwo Państwowe Czeszewo D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 6. września 1927 r.

Dąb	IV kl.	za m^3	40.82	zł
„	V „	„	37.31	„
Brzoza	szczapy opałowe	za mp.	12.80	„
Topola †	szczapy opałowe	„	5.00	„
„ †	wałki opałowe	„	5.00	„
Sosna	I kl.	za m^3	37.34	„
„	II „	„	34 24	„
„	III „	„	32.53	„
„	IV „	„	33.73	„
„	szczapy opałowe	za mp.	11.46	„
„	wałki opałowe	„	9.40	„

Nadleśnictwo Państwowe Mosina D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 6. września 1927 r.

Dąb	wałki opałowe	za mp.	12.00 zł
Brzoza	szczapy opałowe	„	13.00 „
Olsza	szczapy opałowe	„	10.29 „
„	wałki opałowe	„	9.88 „
Sosna	szczapy opałowe	„	10.58 „
„	wałki opałowe	„	8.76 „

Nadleśnictwo Państwowe Durowo D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 6. września 1927 r.

Dąb	I kl.	za m³	75.00 zł
„	II „	„	69.00 „
„	III „	„	55.00 „
„	IV „	„	53.00 „
„	szczapy użytkowe	za mp.	24.00 „

Brzoza	III kl.	za m³	33.00 „
„	IV „	„	32.00 „
„	V „	„	28.00 „
Sosna	III „	„	34.00 „
„	IV „	„	30.00 „

Nadleśnictwo Państwowe Warlubie D. L. P. Bydgoszcz
Licytacja w dniu 6. września 1927 r.

Sosna	III kl.	za m³	22.08 zł
„	IV „	„	16.00 „
„	szczapy korowane	za mp.	7.82 „
„	szczapy opałowe	„	6.00 „
„	wałki opałowe	„	5.05 „
Brzoza	szczapy opałowe	„	6.00 „
Olcha	szczapy opałowe	„	7.50 „
Świerk	szczapy opałowe	„	7.50 „
„	wałki opołowe	„	5.00 „

Notowania dewiz z dnia 10. września 1927 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8	—	100 zł	—	57,81	46.90	43,50	—	—	—	58	79,39
Poznań	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6	113.00	100 Gd. gld.	—	—	81,40	—	—	—	—	—	—
Berlin	6	123.45	100 R. M.	—	—	—	20,44 1/8	23,78	607,—	—	123,34 1/2	168,47
Belgja	5 1/2	72.07	100 fr. belg.	—	—	58,49	34,91 1/2	13,92 1/2	355,25	—	72,20	98,59
Bukareszt	6	100	100 l.	—	—	25,89	790	—	15,70	—	3,18	4,37 1/2
Budapeszt	6	90.67	100 pengo	—	—	73,47	27,78 1/2	—	—	—	—	123,88
Holandja	3 1/2	208.31	100 gld. hol.	—	—	168,38	12,13 3/16	40,07 3/4	1022,25	—	207,80	285,75
Kopenhaga	5	138.88	100 k. d.	—	—	112,45	18,09 7/8	26,36	—	—	138,85	189,55
Londyn	4 1/2	25.22	1 funt ster.	43,45	25,09	20,426	—	4,86 3/4	124,02	—	25,21	34,43 1/2
Nowy Jork	3 1/2	5.18	1 dolar	8,93	—	4,201	4,86 3/14	—	25,51	—	5,18,36	708,05
Paryż	5	100	100 fr. franc.	35,08	—	16,465	124,02	3,92 1/8	—	—	20,35	27,75
Praga	5	105.01	100 k. czesk.	26,51	—	12,45	163,06	—	75,70	—	15,37	20,95
Rzym	7	100	100 l.	—	—	22,85	89,40	5,43 7/8	138,70	—	28,20	38,51
Szwajcarja	3 1/2	100	100 fr. szwajc	172,52	—	81,02	25,21	19,28 1/2	491,75	—	—	136,53
Sztokholm	4	138.88	100 k. szw.	—	—	112,84	18,16	26,86	685,00	—	139,30	190,20
Wiedeń	6 1/2	72.936	100 szyling	—	—	59,215	34,50	—	360	—	73,10	—

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Zmiany w polskiej taryfie wyjątkowej XIII.

Z dniem 1. września uzupełniona została taryfa wyjątkowa XIII na wywóz drzewa w następujący sposób: przy przesyłkach materjałów, tartych do Bydgoszczy lub Tczewa dla obróbki na heblarkach i dalszego wywozu zagranicę przewoźne oblicza się osobno za odległość do Bydgoszczy lub Tczewa i osobno do punktu granicznego lub portu według klasy wyjątkowej E.

Warunki stosowania uzupełnia się zdaniem: Przy przesyłkach do Gdańska, Gdyni, Tczewa i przystani rzecznych nadawca powinien w liście przewozowym zamieścić: „dla dalszego wywozu morzem".

W taryfie wyjątkowej XV na wywóz mebli w tytule dodaje się, oraz mebli i łóżek drewnianych, niewyściełanych, w stanie surowym.

Podatek miejski od przesyłek kolejowych.

Orzeczenie Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Pewna firma drzewna zagraniczna wystąpiła z reklamacją do zarządu m. Brześnia n/B. o zwrot podatku miejskiego, pobranego od szeregu przesyłek drzewa, przywiezionego koleją do st. Brześć i wywiezionego dalej wodą zagranicę. Zarząd miejski, jak zwykle, wypłaty pobranego podatku z powrotem odmówił, wobec czego rzecznik firmy wniósł skargę do najwyższego trybunału admin. W skardze tej dowodził, że zarząd miejski niesłusznie pobrał podatek od tych przesyłek, ponieważ, jakkolwiek adresowane do st. Brześć n/B., przeszły one Brześć tranzytem tylko, będąc przeładowane z wagonów kolejowych bezpośrednio na wodę i wywiezione dalej wodą, a od przesyłek tranzytowych, zgodnie z rozporządzeniem min. spraw wewnętrznych z dn. 18. III. 1924 r., podatek na rzecz miast nie może być pobierany, przeto i w danym przypadku — dowodzi rzecznik firmy — podatek należy uznać za nieuzasadniony i podlegający zwróceniu.

Trybunał administracyjny nie podzielił tego stanowiska i skargę pozostawił bez skutku.

Ciekawe są motywy orzeczenia trybunału.

Orzekający trybunał, nie negując faktu wywozu drzewa w dalszym etapie wodą, w swoich motywach oparł odmienne swe stanowisko na tej okoliczności, że przesyłki przybyły koleją do Brześcia i tu zostały wykupione; okoliczność zaś, że przesyłki zostały przeładowane z wagonów bezpośrednio na wodę i wysłane dalej, nie ma rzekomo znaczenia.

Silvexport spółka dla przemysłu i handlu leśnego z ogr. odp. Siedziba spółki w Warszawie. Celem spółki jest eksploatacja drzewostanów i handel materjałami leśnymi na własny jako też i komisowy rachunek. Kapitał zakładowy 100.000 zł. Zarządcami są: Leon Kirszenberg, Hirsz Lewit, obaj z Warszawy.

Białowieskie T-wo Przemysłu drzewnego i handlu, sp. z ogr. odp. Siedziba spółki w Warszawie. Celem spółki jest eksploatacja lasów i handel drzewem i lasami. Kapitał zakładowy 5.000 zł. Zarząd stanowią: Jan Szreders jako prezes i Mieczysław Łubkowski, Włodzimierz Gierasimow jako członkowie, wszyscy z Warszawy.

KALENDARZ TERMINOWY

S = submisja
L = licytacja
W = z wolnej ręki

SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

Termin dnia	Termin godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo, d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczegóły w R. D.	Bliższe szczegóły ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
13. IX. 27.	11^{00}	Państw. Nadl. Bydgoszcz (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-III			1342,27			98	1112	S	
14. IX. 27.	12^{00}	D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - radom.	dąb			471,04							
				sosna			1527,—							
				jodła			493,94							
				świerk osika brzoza			547,42				98	1113	L	
15. IX. 27.	10^{00}	Państw. Nadl. Durowo (kancelarja)	d. - pozn.								99	1120	S	na wydzierżawienie rybołóstwa.
		D. L. P. Lwów (kancelarja)	d. - lwowska								103	1155	W	na sprzedaż papierówki świerk. i jodł.
17. IX. 27.	9^{00}	Państw. Nadl. Mochy (kancelarja)	d. - pozn.								102	1149	L	na wydzierżawienie rybołóstwa.
20. IX. 27.	11^{00}	Państw. Nadl. Świsłockie (kancelarja)	d. - białow.							18000,-	95	1074	L	
	12^{00}	Państw. Nadl. Promno (kancelarja)	d. - pozn.					4582,01			102	1148	S	
	12^{00}	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.								95	1079	S	na dzierżawę lub sprzedaż tartaków.
	12^{00}	D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - siedl.								99	1122	L	na dzierż. terpentyniarni i sprzed. terpent. i karpiny.
21. IX. 27.	10^{00}	Państw. Nadl. Bolewice (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV		400,—	100,—			103	1156	L	
22. IX. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przemodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
	12^{00}	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl								100	1132	L	na sprzedaż materj. tartych drew. użytk., dęb. na pniu papierówki i dr. opałow
26. IX. 27.	10^{00}	Państw. N. Niepołomice (kancelarja)	d. - lwowska	sosna				2706,82			100	1125	L	
30. IX. 27.	12^{00}	P. Nadl. Chocimski Młyn (kancelarja)	d.- bydgoska								101	1036	S	na sprzedaż młyna wodn. i tartaku.
4. X. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
	12^{00}	Zarząd Liceum Krzemienieckiego (kancelarja)						800,—			101	1044	S	kloców jesion.
18. X. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
8. XI. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
22. IX. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
6. XII. 27.	9^{00}	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz

Nadleśnictwo Państwowe Toruń w Popiołach,

poczta Otłoczyn 1166

sprzeda w drodze submisji następujące drewno użytkowe korowane, z cięcia leśnego:

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Rodzaj drewna	BUDULEC I	BUDULEC II	BUDULEC III	BUDULEC IV	kopalniaki w dłuż. I	kopalniaki w dłuż. II	kopalniaki w dłuż. III	Razem m^3	Odległ. od stacji kolejowej
				masa w m^3								
1	Karczemka	$103a^2$, 124a, $140a^1$, 141	sosna	—	—	—	115,39	—	—	—	115,39	Otłoczyn 2—4 klm.
2	Rudak	172a, 172b	„	—	1,03	12,95	133,58	—	—	—	147,56	Otłoczyn 5 klm.
3	„	220a	„	4,50	34,24	46,50	14,54	—	—	—	99,78	Toruń 5 klm.
4	Karczemka	124a	„	—	—	—	—	41,02	38,29	7,95	87,26	Otłoczyn 2 klm.

Oferty w zalakowanych kopertach z podaniem ceny, w złotych całych i dziesiętnych, w cyfrach i słowach za 1 m^3 masy należy nadesłać pod adresem Nadleśn. do dnia **20-go września br.** godz. 12-tej w południe, poczem nastąpi w kancelarji Nadleśnictwa otwarcie ofert wobec ewentualnie przybyłych oferentów. Oferty winne być zaopatrzone klauzulą, że kupujący zna warunki sprzedaży drewna obowiązujące w lasach państwowych i że im się poddaje bez zastrzeżeń. Kupującego obowiązuje zwrot kosztów korowania i ad los Nr. 3 kosztów zwłóczki do linji.

Nadleśniczy państwowy.

Poszukuję do natychmiastowej dostawy

2000 mp. zdrowych sosnowych szczapów

od 14 cm wzwyż!

2000 m³ zdrowych korowanych wałków sosnowych

o 7—14 cm (/).

Oferty z podaniem cen franco granica niemiecka do Administracji Rynku Drzewnego pod nr. **1063.**

Tartak w Poznańskiem

poszukuje od zaraz dzielnego i rutynowanego

kierownika

znającego również pracę biurową. Reflektanci, znający tutejsze stosunki, w wieku do 40 lat zechcą nadesłać własnoręcznie napisany życiorys w polskim i niemieckim języku oraz odpisy świadectw do Administracji Rynku Drzewnego pod № **1154.**

Nieuwględnione zgłoszenia zostaną bez odpowiedzi.

Młodszy praktykant

branży drzewnej poszukuje 1 rok praktyki w tartacznictwie, miejsc. obojętna. Łask. oferty proszę skierować do Adm. Rynk. Drzew. pod **Nr. 1152.**

500 - 1.000 mp.

sosnow. szczap I. kl.

potrzebujemy natychmiast i prosimy o złożenie oferty. (1158

Kujawska Spółka Drzewna Sp. Akc. Inowrocław, ul. Pakoska 1.

Mam około 800 fm

Drzewa

okrągłego

2—4 kl. cięcia roku 1925 w okolicy Tucholi

dosprzedania.

Oferty pod **Nr. 1164** do Adm. Rynku Drzewn.

OGŁOSZENIE.

Nadleśnictwo Narewkowskie niniejszem podaje do wiadomości, iż w dniu **29-go września 1927 r.** o godz. 10-tej rano w lokalu Nadleśnictwa Narewkowskiego w Swinoryjach odbędzie się licytacja na sprzedaż materjałów drzewnych, a mianowicie: kloców dębowych 48,06 m³, jesionowych 1,86 m³, szczap użytkowych dębowych 53,73 mp., opału dębowego II. klasy 6845,24 mp. opału sosnowego 409,20 mp. i opału świerkowego 654,70 mp.

Warunki licytacji, projekt umowy, oraz wykaz objektów są do przejrzenia w kancelarji Nadleśnictwa Narewkowskiego i Dyrekcji Lasów Państwowych w Białowieży.

1160 **Nadleśnictwo Narewkowskie.**

Państw. Nadleśnictwo Boruszynek

poczta Boruszyn, powiat Oborniki

sprzeda w drodze submisji w dniu **20. września 1927 r.** **drewno użytkowe** z drzewostanów uszkodzonych przez sówkę-chojnówkę z roku gospodarczego 1924/25.

Sosna - budulec. 1159

Nr. losu	Leśnictwo	Sztuk	m³	Uwagi
1	Tarnówiec, Długibród	2066	712,71	

Oferty ostemplowane znaczkiem 3,00 zł. w zalakowanych kopertach z napisem „Submisja" należy nadesłać do Nadleśnictwa Boruszynek, poczta Boruszyn, najpóźniej do dnia **20. września 1927 r.** do godziny 12 tej w południe. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godzinie 12¹⁵, w obecności ewentl. przybyłych kupców. Ceny za drewno należy podawać przeciętnie za 1 m³ osobno, w złotych i dziesiętnych złotego w cyfrach i słowach. Oferent winien zaznaczyć, że znane mu są warunki sprzedaży w lasach państwowych, i że takowym poddaje się bez zastrzeżeń. Nadleśnictwo zastrzega sobie różnice w masie drzewnej oraz ilościach sztuk i za jakość drewna nie odpowiada. Koszta ściągania drewna ponosi kupujący. Zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji Lasów w Poznaniu. **Państwowy Nadleśniczy.**

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20.